

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 a kiadók hivatalában átveve.
 Egy évre 18 hft.
 Helyben hához hozva.
 Egy évre 20 hft.
 Helyben hához hozva.
 Egy évre 24 hft.
 Egy évre 24 hft.
 Egy évre 24 hft.
 Egy évre 24 hft.

*Politikai
 napilap*

Megjelenik minden nap, a hétévi
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vétele
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetők és hirdetősek a kiadó
 hivatalhoz intézendők.

XXIII. évfolyam 27. szám. Nagyváradi Péntek, 1917 február 2.

Kiujult a buvárhajóharc.

— Bécsi levelezőnkől. —

Bécs, január 31.

Az előzmények után senkire sem hatott meglepetésként a központi hatalmak bejelentése, hogy február elsejétől kezdve a legkiméletlenebb buvárhajóharcot veszik fel ismét Anglia, Franciaország és Olaszország ellen.

Felhívtuk az ellenséges államokat, hogy bocsátkozzanak komoly béketárgyalásokba. A tizes szövetség erre a legdurvább visszautasítással válaszolt s egyben bevallotta háborus céljait is. Ezek a célok Magyarország és Ausztria feldarabolása, Törökország megsemmisítése, Bulgária megcsonkítása, Németország megcsonkítása és örökre megbénítása. A világ előtt tisztán áll, hogy ilyen feltételek mellett részünkről békéről szó sem lehet. A tizes szövetség vezető államai talán leverve nincsenek, de megvertük valamennyit s a kisebbeket végleg le is vertük. Ha a megvert és levert ellenfél olyan feltételek mellett akar békülni, mint aminőket az entente felállít, akkor ezekkel egyáltalán nincs mit beszélni.

Cselekednünk kell, a cselekvésnek pedig a leghathatósabb fegyvere — a buvárhajóharc.

Ellenségeink a tenger elzárásával akarnak bennünket tönkretenni. Több volt a hadihajójuk s ezt az előnyüket felhasználták. Blokád alatt tartják a központi hatalmakat. Hiába törte át a Deutschland, a Bremen a blokád, hiába mutattuk meg ezzel a semlegeseknek, hogy az ellenségeink által kihirdetett blokád nem teljes, tehát azt a semlegesek, köztük Amerika is, nem tartoznak respektálni. A tizes szövetség továbbra is megakadályozza a semlegeseket a velünk való tengeri összeköttetésben. Nos hát erre teljes joggal feleltünk az ellenséges

partokra kihirdetett blokáddal. A tizes szövetség úgy akadályoz meg bennünket a semlegesekkel való érintkezésben, ahogy tud. Mostantól fogva mi is megakadályozzuk őket úgy, ahogy tudjuk.

Az ellenségnek több volt a hadihajója. Ez igaz. De az is igaz, hogy a mi tengerészetünk viszont minőségileg áll felette az ellenségnek. Emlékezzünk csak a skagerraki tengeri csatára, amelyben a német hajóhad legyőzte a félelmetes angol flottát. Van azonfelül nekünk még egy fegyverünk, amellyel kétségtelen fölényben vagyunk összes ellenségeink fölött — és ez a buvárhajó.

Hogy micsoda félelmetes fegyver a buvárhajó, azt az eddig elsúlyesztett ellenséges hadi és kereskedelmi hajók tonnatartalma legfőnyesebben igazolja. Ime a kimutató 1916. végéig: mekkora tonnatartalma volt az ellenséges államok tengerészetének a háboru előtt és abból mennyit vesztek a háboru alatt.

Állam	Tonnatartalom		
	Háboru előtt	Veszteség	%
Kereskedelmi hajók.			
Anglia és gyarmatai	19 256 766	2 977 820	10.5
Franciaország	2 194 488	376 360	16.2
Oroszország	1 053 818	146 168	13.9
Olaszország	1 668 296	314 290	18.8
Belgium	352 124	32 971	9.3
Japán	1 708 386	37 391	— 2.2
Hadihajók.			
Anglia és gyarmatai	2 205 040	565 200	25.6
Franciaország	731 190	66 730	9.1
Olaszország	402 140	63 600	15.8
Oroszország	327 960	54 800	16.7
Japán	558 560	9 100	1.6

Ellenségeinknek tehát úgy a hadi, mint a kereskedelmi ha-

jóknál már eddig is óriási veszteségeket okoztunk s ez főleg a buvárhajóknak köszönhető.

Az ellenséges államok kereskedelmi hajózásának megítélésénél figyelembe kell még venni azt a körülményt, hogy a kormányok a kereskedelmi hajók egy részét hadicélokra igénybevételek és részben felfegyverkezve, mint segédcirkálókat alkalmazzák, részben pedig mint szállítóhajókat osztották be a haditengerészetbe. El célra igénybe vételek

Angliában a kereskedelmi hajók	52% át,
Franciaországban	70 "
Olaszországban	80 "

Oroszországban és Belgiumban az összes kereskedelmi hajókat. Ezek szerint ma a kereskedelmi hajózás céljaira rendelkezésre áll, levonva az elsúlyesztett és a hadicélokra igénybevett kereskedelmi hajókat,

Angliában	7 655 494 tonnatartalom
Franciaországban	582 923 "
Olaszországban	270 801 "

Oroszországban és Belgiumban semmi.

A felsorolt tonnatartalom távolról sem elegendő, hogy azt a behozatalt, a mire ellenségeink rá vannak utalva, csak részben is átszállítsa a tengeren.

Ellenségeink nincsenek abban a helyzetben, hogy a mire szükségük van, azt maguk állíthassák elő, mint a hogy megtesszük mi. Életszükségletük a behozatal, a melyet most jelentékeny részben a semleges államok közvetítenek. Innen érthető Amerika eddigi magatartása a buvárhajóharcra szemben.

Most a szigorú blokád proklamálásával az ellenséges államok vizeiről a hajókat teljesen kizártuk. Elvágtuk azt az ütőeret, a mely eddig ellenségeink makacosságát fenntartotta, a mellett azonban a semleges államok minden jogos igényét tiszteletben tartjuk.

Ha számításba vesszük, micsoda károkat tudunk okozni az ellen-

ségnek a fenti adatokból kitűnően eddig is, enyhébb hadviselési elvek mellett, előre sejtjük az erőyes rendszabályok eredményét. Anglia és szövetségesei most fogják igazán megtanulni, hogy a háboru — háboru.

A szövetséges kormányoknak ez az erőyes, de a körülmények által kényszerített rendszabálya fogja igazán közelebb hozni a réggen óhajtott békét, a melyet nem-sokára kénytelenek lesznek ellenségeink — fegyvereink és az éhség által kényszerítve — olyan feltételek mellett kérni, a melyek a mi győzelmeinket méltó jutalomban részesítik és meghozzák a békét igazságos feltételek mellett. Hogy ez a béke nem lesz olyan kedvező, mint a minőt még most elérhettek volna ellenségeink, az nem rajtunk múlt.

A külügyminisztérium magyarázata a blokádhoz.

A bécsi és a külföldi sajtó képviselőit tegnap meghívták a külügyminisztériumba, ahol a központi hatalmaknak a semlegesekhez intézett jegyzékét ismertették meg velük a következő magyarázat kíséretében: A központi hatalmak alapos mérlegelés után végre elhatározták, hogy a háboruak erőyesen véget vessek. Minthogy ez békés uton nem sikerült, a leghatásosabb eszközökhöz fognak nyulni, habár tudják, hogy ezek a rendszabályok a semlegeseket kellemtlenül érintik.

Másrészt azonban a semlegeseket a központi hatalmak ellenségei blokádolták és ha most a központi hatalmak rendszabályai nekik kellemtlenek, még sincs más út. Mi mostanáig a legvégsőig vártunk. A központi hatalmak a legvégsőt kísérelték meg, amidőn felajánlották a békét. Miután azonban ezt visszautasították, az élesebb hadviselésre kerül sor. Magától értetődik, hogy ilyen határozatot nem miadjárt hoztak, hanem hosszú ideig meghányták vetették.

Másrészt azonban nem szabad azt hinni, hogy mi nagyon szorongatott helyzetben volnánk, mert a német haditengerészet nagyrésze Tirpitz nagyadmirálissal élén, már jödeje, két évvel ezelőtt, követelte a szigorított tengerelattjáró háborút. Miután most végre mégis erre a lépésre határoztak el magunkat, mindent gondosan mérlegeltünk és el vagyunk tökéelve, hogy a háborút minden rendelkezésünkre álló eszközzel megővidítsük. Mindent meggondoltunk, ami ebből támadhat s el vagyunk szánva, hogy minden következményét viseljük.

BIHARMEGYE a hadiárvakért.

Fillérekből 16,000 korona.

A vármegyék Nógrádmegye árvaszéki elnökének javaslatára történt közös értekezleten elhatározták, hogy a hadiárvakat nemcsak egyes felmerült esetekben segítse, hanem oly anyagi eszközökről gondoskodnak, amelyekkel jövőjüket megalapítják.

Elhatározták ezen az értekezleten, hogy a hadiárvak kellő neveltetése és jövőjük megállapításához szükséges nagy összeg biztosítás útján létesítsék.

Az ekei országos jellegűvé vált, mert eddig Bicsodrog, Temes, Torontál, Kolozs, Krassószörény, Nógrád, Zemplén, Baranya, Hont, Somogy és Bihar megye esatlakoztak hozzá a joggal remélhető a többi magyar megyék esatlakozása is.

A tervzet a következőképpen akarja nemese célját, a hadiárva alapot elérni:

A magyar társadalom közvetett, vagy közvetlen módon járuljon hozzá a nagy, valóságos nemzeti eel megvalósításához.

Közvetett módon akként, hogy biztossítsa mindenki gyermekét bizonyos korra és összegre és ha a biztosított meghal, a befizetett díjakat kamatokkal együtt a hadiárvak segélyalapja javára elszámolni engedje, mely alap javára ha fent is áll a biztosítás a kamattörvény 0.25 százaléka elszámolandó lesz.

Közvetlen módon pedig biztosíthasson mindenki, minden egyén, város, község, részvénytársaság, egyet akár személyileg megnevezett árva, akár biztosítást eszközölhessen a vármegyébéli hadiárvak javára. Sőt mód nyujtassék arra is, hogy bárki csekély adományával is hozzájárulhasson a hadiárvak alapja javára.

Hogy ezen módon a hadiárvak alapja javára mily tekintélyes vagyon gyűlhét össze, kiténik a következő egyszerű számításból: 10000 közvetett és 18 évi tartamu biztosításnál a 0.25 százalékos kamattal 65000 koronát tesz ki, melyben pedig a közvetlen biztosítások összege, a jótékony adományoknak egy fillérje sincs benne.

Bihar megye az első között volt, amelyek a nemese és országos érdekű akciót Verner Kálmán árvaszéki elnök ismertetése után magukévá tették. A megyében mindenütt serényen folynak a gyűjtések, a szervezési előkészületek.

A járási főszolgabírák nemese versenyre keltek egymással, hogy minél több fillér jusson a hadiárvak alapja javára. Ugyazólván nem telik el nap, hogy néhány községből jelentés ne érkezne, amelyek miad arról számolnak be, hogy a megyei társadalom a hadiárvak érdekében magmozdult, 100—200 s ennél nagyobb adományok is érkeznek: gróf Károlyi Imre például 2000 koronát adott erre a célra. De sürük a kisebb 50—60 koronás gyűjtések is, úgy hogy az eddig gyűjtött 15962 korona 38 fillér főleg a fillérekből gyűtt össze.

A végleges eredmény természetesen még ismeretlen, Verner Kálmán árvaszéki elnök a megye egyes helyeire összesen 652 darab gyűjtőívát küldött szét, a melyek eddig még tízed része sem érkezett vissza.

A megye társadalma magmozdult s biztosan remélni lehet, hogy a megyei hadiárvak alapja javára tekintélyes összeg fog összegyűlni.

Kevés a szülés, sok a halálozás.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését.

Az ülésen bejelentette a polgármester, hogy január hóban 21 hólyagos himlő eset fordult elő a városban, amely veszedelmes betegséget a megyéből hurcolták be, részint ruha, részint élelemfertőzés útján. Szerencsére a városi főorvos erőyes intézkedéséből, az utóbbi fél hónap alatt újabb megbetegülések nem fordultak elő. Reméljük, hogy a szigorú intézkedésekkel elcsúszhat a veszélyes betegség terjedésének.

Néhány érdekesebb ügy mellett a folyó ügyeket intézték el.

Dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklése alatt jelen voltak: Rimler Károly polgármester, Lukács Ödön főjegyző, Németh István kir. tan., pénzügyigazgató, Varró Domokos kir. műszaki tanácsos, Vassdy Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Taury Endre kir. ügyész, Molnár Imre gaad. felügyelő, dr. Thury László v. főügyész, dr. Mayer László v. főorvos, dr. Istváffy István v. árvaszéki elnök, dr. Medvigy Gábor, Sulyok István, dr. Mihelffy Lajos, dr. Olasz Béla, dr. Thury Kálmán, dr. Adorján Ármin, Diósi Lajos.

A polgármester havi jelentéséből közöljük a következő érdekesebb adatokat:

A közegészségügy állapota január hóban általában kedvezőben volt. A fertőző betegségek közül előfordult: kanyaró 36 esetben, 8 halálozással; a difteritis 13 esetben, 2 halálozással; a vörheny 8 esetben, 1 halálozással; a hasiégymáz 11 esetben, 3 halálozással; a hólyagos himlő 21 esetben (12 katona) 8 halálozással; fültő mirigylob 3, köhkelet 6 esetben.

Hólyagos himlő 5 esetben a biharmegyei kórház elmeosztályán, 2 esetben pedig a sebészeti osztályon fordult elő. A fertőzés eredete behurcolás volt a vidékről ruha és élelmiszerekkel. Elfojtására szigorú intézkedéseket léptettek életbe. Előkészítés, védhimlőtés és fertőtlenítés, valamint zárlat által sikerült a biharmegyei kórházban a góckifejlődést megakadályozni s így szóta újabb eset nem fordult elő. Ezenkívül előfordult még a Banyasoron, Kolozsváruván, Sal Ferenc utcán, a Szőlőnegyen, Hodossy utcán, Várad Zsigmond utcán s kipuhulták, hogy nagy részét Oláhszentmiklósról, Mezőszakadáról, Fugyivásárhelyről hurcolták be a bajt. 21 eset tehát: a városban szétszórvva fordult elő. A betegek mindannyian a járványkórházban helyeztetek el; a családtagok megfigyelés alá vétettek, a házban lakótat pedig beoltották.

A járványkórházban ápolnak 117 beteget; a gyermekkórházban pedig 81 fekvő és 296 bajró beteget gyógykezelték.

Született 53 fiu, 38 leány, összesen 91 gyermek. Elhalt 102 férfi, 91 nő, összesen 193 egyén; helybéli 115, idegen 78. Utóbbi aluli gyermek 61 halt el.

A közbiztonsági állapot zavartalan volt. Lopás 189, sikkasztás 12, csalás 8, idegeningó vagyonroncsolás 7, súlyos testiártás 4, könnyű testiártás 10, árdrágítás 1 fordult

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

6. Letartóztatva volt 20 egyén. Feljelentés 347 esetben történt, ezek között 107 élelmi-szerussora miatt.

Kincstári adóben befolyt 59874 K, városi adóben 34712 korona.

Kiadott 30 új iparigazolvány, megszűnt 9 iparüzlet.

A jelentést tudomásul vették.

A járványkórha mellett a temető omlajaira szükséges terület kiadása ügyének keresztülvitelére a polgármester elnöksége alatt Varré Domokos és dr. Adorján Árpád küldettek ki.

A választókör névze az irni olvasni tudást igazoló 1917. évi vizsgálatok megtartására a polgármestert bízták meg az intézkedéssel.

A közegészségügyi bizottságba Kőszeghy József v. főmérnök, Rendes Vilmos építész és Csanda Endre gyógyászerészt küldték ki.

A tárgysorozatra felvett apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

18 évesek március 10-én vonulnak be.

Sorozás február 1-től 10-ig.

A szabadságoltak
február 15-én vonulnak be.

Nagyvárad katonai tanácsosa a következő táviratot kapta tegnap:

A város közönségének.

Az 1899. évi születésűek szemléjén alkalmassá talált magyar illetőleg osztrák állampolgárok bevonulási határidője 1917. március 10-ike, ezt a szemlén az igazolványi lapokba be fogja jegyeztetni. Ezt tudomásulvétel végett a törvényhatósággal közlöm.
Honvédelmi miniszter.

Eleméry Ferenc tanácsos erre kitétele a sorozási napokat a következőkben:

Az 1899. évi helybeli illetőségeket február 7-én A 16 l 8 betűig bezárólag, (S betű is), február 8-án Sz—Z ig és az idegen illetőségeket A 16 K ig, (K is beleértve), február 9-én L 16 l Z ig, február 10-én 1899. évi születésű összes vasutasokat további 1898—1865. évig az eddigi szemléből bármily okból elmaradtakat hozzák bemutatató szemlére.

A közös hadsereg állományfőnökségéből szabadságoltak bevonulását a következő távirattal rendelte el a miniszter:

A város polgármesterének.

Felhívom, haladéktalanul tegye közhírré, hogy azok a közös hadseregbeli egyének, akik mint állományfőnökségbe tartozók február 1-ig szabadságoltak, azok február 15-én tartoznak bevonulni, most szabadságuk addig meghosszabbított. A már esetleg bevonulhatk parancsokosságuk fogja visszaszabadságolni.

Honvédelmi miniszter.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógyműködésében
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14—69.

Másodszor is felmentették.

Uzsorával vádolták a falubeliek özvegy Danose Mikulájné pettendi birtokost, akit a törvényszék egy ízben felmentett. Akkor azonban az ítéletet a törvényszékhez behívott Bcd Kálmán vaskóhi járásbíró szövegezte a a tábla hivatalból megsemmisítette az eljárást, mert nem a törvényszék székhelyén működő járásbíró vett részt az ítélezésben. Tegnap Seross Barna elnöklésével újból tárgyalták ezt az uszorapert, amelyen Vajnovszky Vince és Satachó Károly bírák, Szokoly Gyula dr. ügyész, Széles István dr. jegyző vettek részt. Tizenhat tanu vallott az ügyben, köztük a magyar Lukács Mihály így jelentkezett:

— Ájicse domnule!

Vádolt beismerte, hogy a pettendieknek 15 százalékra adott pénzt, ha kértek, ő nem ajánlott szerkék. Földet is kapott használatra kamat felében. Igétek 15 százalékot, de legtöbb esetben nem fizettek. Huszonöt év óta foglalkozik ezzel. A törvényszék Lázár Aurél dr. védelme után újból felmentette Darcsénét az uszora vádjá alól, mert amit fizettek, nem lépte túl a törvényes kamatot. Az ügyész felbbezett.

Rifosztottak egy Zöldfa-utcai ékszerüzletet.

5000 korona értékű
ékszert loptak el.

Tegnap este 10 óra tájban egy fiatal ember futott fel lelkendezve a rendőrségre: — Jöjjenek gyorsan, kifosztottak a Zöldfa utcán egy ékszerüzletet!

Horváth Géza rendőrkapitány azonnal kiment a Zöldfa utcára, hogy megnéze, mi igaz a hírtől. A Zöldfa utca nyugyis felőli részén, 14 szám alatt Lecker Ábrahám ékszerüzletének redőnyét valóban felszakítva találta Belől a kirakat, amelyben az ékszerész majdnem összes portékáját tartotta, csupaszon, kifosztva állott. Az ismeretlen betörő mindent elvitt, ami csak elvihető volt. Nem volt nehéz a munkája, a redőny lakatját nem kellett feltörnie, csak egyszerűen felszakította a rozsdás vaspántot, amely alul a korhadt fagerendátan nagyon lassan állott.

Este 9—10 óra között a rappal negyon is eleven és mozgalmas Zöldfa utca teljesen sötét és kihalt volt, így a betörő, aki valószínűleg már régóta várt az alkalmas pillanatra, teljesen zavartalanul dolgozhatott.

Még az éjszaka folyamán előhívták a rendőrség embereit az üzlet tulajdonosát, aki az ello, ott tárgyakat a következőkben állapította meg:

1 db 14 karatos duplafedelű férfióra, 6 db 14 karatos duplafedelű nőióra, (1 db gyünárthóvel), 2 db sálrökövel, 1 db brilliánsóvel és 2 db sima vol), 3 db 14 karatos női óra, (1 db 3 brilliáns), 1 db ovális, 1 db sime) 3 db karatos nyaklánc (1 db nall, 2 db sime) 1 db 14 karatos hosszú női nyaklánc, 62 db női és férfi 14 kar. aranygyűrű, 28 pár 14 karatos arany női fűző, 1 pár brilliáns 14 karat. fűző, 2 db 14 karat. arany Mária-zsuzsu, 1 db 14 karatos arany félyképtartó, 25 pár arany

gyermektűző, 24 db dupla gyűrű, 10 db dupla jegygyűrű, 1 db tula esztet férfióra (duplafedelű), 8 db duplafedelű esztet férfióra, 1 db acél karóra, 2 db acél rádiumos óra, 3 db női gyöngyhásóra (négysegletes aranyozott számlappal), 3 db női gyöngyhásóra (kerék számlappal), egy db női nikkelóra és 2 db orosz esztet pénzéből készült karkötő.

Az ellopott értéktárgyak értéke 4000—5000 korona. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a betörő és a lopott tárgyak kézrekerítése iránt. Járóssy Gyula főkapitány-helyettes maga vezeti a nyomozást a legbehatóbban és a legüszetesebben. Az ország összes rendőrségeihez és környékbeli esendőrőrsökhöz körözést bocsátott ki, ami meg lehetőségen elősegíti a nyomozás sikerét.

Tarnay Alajos mai hangversenye.

Ma délután öt órakor veszi kezdetét a vármegyeház dísztermében sz a nagyszabású hangverseny, melynek keretében nagy-növű művésztünk Tarnay Alajos kivételes zenetehetségét, csodás technikáját s eredetiségében egyedülálló játékát fogja bemutatni.

Amint már tegnapi számlunkban közöltük, a Vörös Kereszt egyesület vezetőségének sikerült ezenkívül szereplésre megnyernie a kiváló művészt: Vojkó Péter hegedűművészt és feleségét Vojkó Frida operaszékesnőt, kik közül előbbinek művészi hegedűjátékát már több ízben volt alkalmunk megcsodálni. Vojkó Frida énekművészete pedig új és végtelen kellemes meglepetés lesz a közönség számára. A ragyogó műsört Dutka Ákosnak, a kiváló költőnek egy sz alkalmra írt „Prológ”-ja vezeti be, melyet Ravasdy-Barnáné fog felolvasni. A további számok:

Régi dalok. Előadja Tarnay Alajos.
Andante ad. concert V. László operából. Előadja Vojkó Péter.
Humoreske Dvorák. Előadja Vojkó Péter.
Mesék, dalok. Előadja Tarnay Alajos.
A »Bohéme«-ből Mimi áriája. Előadja Vojkó Frida.
Hildach Der Spielmann. Előadja Vojkó Frida.
Új dalok. Előadja Tarnay Alajos.

A hangversenyt bankett követi s ugyanott hideg büfé is lesz.

A hangverseny iránt rendkívüli az érdeklődés, úgy hogy a jegyek már jórészen el is keltek.

A hangverseny nemes céljaira eszéig a következők juttatták el adományukat a Vörös Kereszt vezetőségéhez: Diósi Lajos 100, Korád Jenő 20, Der eskai főszolgabíró 112 33, Nadányi Pál 20, Molnár Imre 20, Súrjogh Sárdor 15, Beck Géza 10, Obrincsek István 20, Harmathy Károlyné 20, dr Thury Irgác 10, de Echerolles Kruspér Sárdor 50. Miért ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

* Gyönyörű rózsás arca a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

Buvárhajóharc.

Már mutatkozik az eredmény.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: **A kíméletlen tengeralattjáró harc bejelentése folytán ma éjjel innen hajók Angliába már nem indultak.**

Amsterdam, január 1. A Reuter ügynökség jelenti Madridból: **A tergeralattjáró harcra vonatkozó német jegyzék itt óriási hatást keltett.**

Rotterdam, január 1. A Hollandiából Angliába irányuló teheráru hajó forgalmat ma beszüntették.

Olaszország kimerülése véget vet a háborúnak.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) A Kölnische Volkszeitung jelenti: **A Popolo d'Italia azt írja, hogy a háború csakhamar véget fog érni, mert Franciaország és Oroszország úgy pénzügyileg, mint emberanyagban rövid idő alatt ki fog merülni.**

A galaci erődterületen.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Lugaórból jelentik: **A Secoló jelenti Pétervárról: Az ellenség ma behatolt a galaci erődterületbe.**

A titokzatos új Mőwe.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: **Az Information jelentése szerint az új Mőwe egy kitűnő elműszkírozott 10000 tonnás cirkáló, melyet csak egy flotta tána ártalmatlanná tenni. A hajó két havi municióval és élelemmel van ellátva.**

A négyesszövetség munkaprogramja a tavaszi hadjáratra.

Anglia magának tartja a vezető szerepet.

Berlin, február 1. A Vossische Zeitungnak jelentik Hágából: **A négyesszövetség a hadviselés minden ágának centralizációjára törekszik. A tengerészet és a hajózás minden ügyében Anglia tartja meg továbbra is a vezető szerepet és az ellenőrzést. A szárazföldi hadvezetést Nivelle és Robertson tábornokoknak rendelték alá, akik informálják magukat az összes harcsteren levő csapatok anyagáról és szükségletéről és az eredményről értesíteni fogják Anglia, Fran-**

ciaország, Oroszország és Olaszország kormányait Lloyd George fáradhatatlan energiával igyekszik arra, hogy a vezérka: által követelt szükségletet teljesítsék. Londoni hírek szerint Oroszország nagyon hátra van még a felkészültséggel és ezért a tavasszal előbb a nyugati fronton kezdődnek meg a harcok.

Megállapítható, hogy az entente országokban a szénhiány miatt a munició előállítás jelentékenyen csökkent.

A francia vasutak szénhiány miatt megálltak.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: **Franciaország északi vasutvonalain a Páris-Amiens-Calais vonalon minden forgalmat beszüntettek a szénhiány miatt. A többi vasutvonalakon a személyforgalom felfüggesztésére tesznek előkészületeket.**

Vasuti kocsikat rendelnek az olaszok.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Az olasz államvasutak vezérigazgató-sága közli, hogy a kormány Amerikában 3000 vasuti kocsit és 100 mozdonyt rendelt.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: **Egyik harctérről sem jelentettek különösebb eseményt.**

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház ülését Szász Károly elnök fél 11 órakor nyitotta meg. Napirend szerint folytatták a kivételes hatalom kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Először Huszár Károly szólt fel a hosszabb beszédben a szociális igények kielégítéséről beszélt.

Harkányi miniszter kijelenti, hogy szociálpolitikai téren a javaslat nagy haladást mutat. Az anyaság védelme a legmesszebbmenőleg kiterjesztett s a kormány a gyermekágyi segély tetemes felemelését is tervezi.

Balogh miniszter: A negyedik szakasz nagy haladást mutat. A szakasz az ügyvédi kamarák kivánságai értelmében van megfogalmazva s a büntető perjog vezérelvei teljesen érvényre jutnak benne.

Sándor János belügyminiszter kijelenti, hogy a közigazgatás a háború nagy feladatainak teljesen megfelelt s minden dícséretet megérdemel. Rövid beszéde után Szász Károly elnök az ülést délután 4 órára elhalasztja.

A délutáni ülésen folytatták a javaslat tárgyalását, majd a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalásnál Hammersberg László szólt fel.

Vázsonyi Vilmos ellenzi a gyorsított közigazgatási eljárást.

Bródy Ernő: A csecsemővédelemről beszél. Elpanaszolja, hogy a kormány semmit sem tesz a munkásság testi épségének a megóvása érdekében. Felhossa az eress-betfalvai tüszijétékgárban történt nagy robbanást, melynek a vétkes mulasztások halmaza miatt negyven halottja volt.

Hódy, Harkányi miniszter és Eszterházy Móric rövid felszólalásai után a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Ezután megkezdtek a hősök emlékei megörökítéséről szóló javaslat tárgyalását.

Rövid tanácskozás után az elnök indítványozza, hogy legközelebbi ülését a ház hétfőn tartsa s napirendre tűzze ki a ma megkezdett javaslat tárgyalását. A ház így határozott s az ülés egynegyed 9 órakor véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délelőtt 11 órakor szintén ülést tartott báró Jósika Samu elnöke alatt. Az elnök rövid üdvözlő szavai után Csernoch János hercegprímás szólt fel a megkezdett I. Ferenc József emlékének megörökítéséről szóló javaslat tárgyalásával kapcsolatban. I. Ferenc József uralkodása alatt Magyarország olyan fejlődést mutat fel, amilyenre hosszú évszázadokon keresztül nem volt képes. Emberi nagyságát mutatja egész élete és halála. Az 1867-iki kiegyezés adott erőt a nemzetnek ahhoz, hogy most mindenféle ellenséggen győzedelmeskedni ereje van.

Radu Dameter püspök: Az ellenség elől jár tüzte ki a monarchia felosztását, de főleg szeretett hazánk, Magyarország integritása ellen tör, annak a földnek integritása ellen, melyet fiaink vére annyiszor együttesen védelmezett. Az ellenség minden felszabadító törekvése ellen ünnepléses tiltakozást jelent be.

Radu Dameter beszédét a főrendek lelkesen megtapsolták.

Rövid tárgyalás után az ülés ezzel véget ért.

Nyugalom a harctereken.

A rendkívül szigorú téli időjárás az egész keleti harcvezetésen megakadályozott minden erősebb harci tevékenységet.

As olasz harctéren és Albániában szintén nincs jelenteni való.

Höfer.

Felderítő harcok nyugaton.

Berlin, február 1. A nagyhatalmak állásait jelenti:

Nyugati harctér.

As arcvonal egész területén felderítő előretörések értékes megállapításokat eredményeztek az ellenségről.

A tél miatt csak csatározások mindenütt.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvezetése. A nagy hideg miatt csak kevés helyen volt élénk a harci tevékenység. A Narajovka mentén Libnica-Dolnától délkeletre egy egész ezred részét behatolták az oroszok állásába és 60 foglyot és 1 gépfegyvert szállítottak be.

József főherceg arcvonalán és Mackensennél kisebb előtéri csatározások voltak és helyenkint tűzcsapások tűz.

Macedóniai front.

A Doiranától délre nyugatra erős tüzelés után előrenyomuló csapatokat visszavertünk.

Ludendorff, első főszállásvezető.

A szegény iskolás gyermekekért

Bleyerné Garzó Adél nővérdékei, mint már hírt adtunk róla, a Gyermekebarát Egyesület javára f. hó 4-én délután 5 órakor a vármegye házában nagy hangversenyt rendeznek a szegény iskolás gyermekek ebédjére, dípjére.

Az énekeket Garzó Adél énektanárnő, a songora számokat Ramasederné, a hegedűszámokat Ambrózy Irén tanították. A teljes műsor a következő:

1. Mendelsohn: Ószi dal. Éneklők: Barta Ninus és Klein Böske.
 2. Schumann: Tüzes lovas. Zongorán előadja: Zuckermann Böske.
 3. Hildsch: Mein liebster ist ein Weber. Éneklők: Pajor Mici.
 4. Lichner: Auf dem Spielplatz. Zongorán előadja: Kardos Klára.
 5. Löwe: Titkon jó a csók. Éneklők: Barta Ninus.
 6. Gustav Wastenstein: Grazie. Zongorán előadja: Bleyer Ella.
 7. Mendelson: Venetianis des Gondelied. Éneklők: Moskovits Böske.
 8. Grieg: Jen Liebe dich. Éneklők: Gerő Ducl.
 9. Tsjikovszky: Charbonetts. Hegedűn előadja: Zádor Gyula.
 10. Mendelsohn: Zuleika. Éneklők: Klein Böske.
 11. Chovan: Der Schebn. Lück: Tarentella. Zongorán előadja: Lebovits Böske.
 12. a) Schubert: A zöld szem. Éneklők: Schönberger Emmy. b) Mendelsohn: Gruss. Éneklők: Barta Nina és Klein Böske.
- B lépő jegy 1—2 K. Jegyeket árusít a Hegedűs hírlapiroda.

A Klatscher-üzlet előtt.

Glancz Sámuel kereskedő 25 évig volt a nagyváradai Klatscher Káster divatruha és tulajdonosa, amikor szerződést kötött Szilágyi Ionával, hogy ad az üzletnek 2000 koronát, de köteles őt tartani, az üzlet Szilágyi Ionáé lesz. Tartott a jó viszony egy darabig, amikor Glancz meg halt, Szilágyi Iona ekkor felmondta a barátságot s nem engedte be az öreg Glanczot az üzletbe. Perre került a sor s e közben Glancz az üzlet ajtaját kinyitva beküldte:

— Kilököm az üzletből, ki kell innen menni, nem fizet.

Ezért Szilágyi Iona apja egyszer meg is verte Glanczot. Zsarovás miatt került a törvényszék elé Glancz Sámuel, aki tagadta, hogy zsarolt volna. Szilágyi Iona bejelentette, hogy nincs passzusa, visszafizette a pénzt Glanczának. A törvényszék Ember Géza elnöklésével, (ügyész Szokolay Gyula dr.) Lánosz József dr. védelme után közszembabóritás miatt 20 koronára ítélte el Glancz Sámuel.

Saját külön békejósunktól.

Az ujfehértói csodajós bejósolja a háború végét.

Hartmann S. Móról, az ujfehértói községi járlat kezelőjéről és békejósról nemrégiben barátságos közleményt írtunk. Piros arcú, göndör ősz pofaszakállú jósnak nem nagyváradai ifjú s nem haragudó meg, hanem tetejébe megígérte, hogy hazamegy Ujfehértóra, előhívja saját külön házi szellemét, a Jarek-ek közül amelyik éppen kéznél van, s amit az jósol a békéről, azt nekünk megírja.

Becsületére legyen mondva Hartmann S. Mórnak, beváltotta szavát. Levelet írt nekünk, amely így hangzik:

HARTMANN S. MÓR
Ujfehértó. (Szabolcs m.)

Tekintetes Szerkesztőség!

Személyesen tett ígéretemet beváltani óhajtván, ezennel van szerencsém egy — nem természetes uton nyert közleményt b. lapja számára beküldeni. A közlemény szóról-szóra így hangzott:

„Megirhatod Nagyváradra, hogy azok, a kik most harcolnak és lüde nek, tavasszal vigan szántani fognak a mezőn.

Azon kérdésemre pedig, hogy kinek irjam én ezt meg Nagyváradra?

„A Tiszántúl lapszerkesztőségének“ volt a válasz.

Ennél az esetenél jelen volt saját házamban Kesztenbaum Adolf Nagyváradról Zöldfa utca 10. sz., minélfgva ezt a közleményt bátran hozhatom nyilvánosságra, anélkül, hogy attól kellene tartanom, miként állításomba bárki is kételkedhetne, míg ellenben vannak ennél sokkal fontosabb és szenzációsabb dolgaim a melyeket azonban addig nem közölhetek, míg a tekintetes szerkesztőség meg nem győződik arról, hogy igenis vannak természetellenes dolgok is és nem minden ember keresi a villamosban a lovakat.

Teljes tisztelettel

Hartmann S. Mór.

Tehát: nem természetes módon jósolja a szellem, hogy akik most harcolnak és küzdenek, tavasszal szántani fognak a mezőn. Dodonai jóslat és furfangos, azt hisztjük, hogy vége lesz a háborúnak, de azt is jelentheti, hogy a fronton levő harcosokat a tavaszi munkára szabadságolják. Nagy róka a békejós és bizonyosan talmudista.

A szellemnek pedig köszönjük, hogy rólunk megemlékezni kegyes volt s általunk akar közlekedni a nyilvánossággal. A szellem jó helyet választott s ép azért rem értjük, miért volna ez természetellenes? Egész természetes, hogy a szellem kétértelmű és hogy a Tiszántúlban akar szóhoz jutni és pedig Hartmann S. Mór útján. Ez egész természetes és magától értetődő. Naturlich!

A menekültek kárpóllása.

Udvarhelyvármegye alispánjának 770—1917. számú megkeresése alapján tudomására hozom a Nagyvárad város területén tartózkodó udvarhelyvármegyei menekülteknek az erdélyrészi viasztelepítő bizottság alábbi hírdelményét:

Az erdélyrészi román betörés alkalmával szervezett Hadi átvételi bizottságok által nagyobb számu gazdasági állatok vétetett át a vételár kifizetése nélkül.

Azon állattulajdonosok érdekeinek megóvása céljából, kiknek állatai a vételár kifizetése nélkül mint gazdasági állatok vétettek át valamely Hadi állatátvételi bizottság által, a m. kir. miniszterium a folyó évi november 21-ikén 3900. M. E. sz. rendelettel járásbírói korlatok szerint egy egy küldöttség alakítását rendelte el, amelyeknek feladata annak megállapítása, hogy a jelentkező feltek nem és miokossággal szerint megjelölt állatait tényleg a vételár kifizetése nélkül, mint gazdasági jószágokat vette át a Hadi állatátvételi bizottság.

A hárosultak kárpóllás iránti kérelmeket írásban vagy előszóval a megfelelő bizonyítványokkal együtt a községi előjáróságnál (városokban a polgármesternél) terjeszthetik elő. A kérelem beérkezését követően a határozat 1917. évi február hó 28 ik napját tűzzük ki, s nyomtatékosan figyelmeztetjük a lakosságot, hogy a kitűzött határozatpon tul bejelentett kárigényt a küldöttség nem fog figyelembe venni.

Uj városok figyelmeztetjük a lakosságot arra is, hogy a ki nem tudja bizonyítani, hogy állatait vételár kifizetése nélkül valamelyik Hadi állatátvételi bizottság vette át a küldöttség elé kárigényt ne jelentsen be, mert aki állataiért kárpóllást vagy térítmenyt a hadszolgálati törvény alapján kérhet, vagy hadi kár eméni igényel ségélyt, annak nem ennél a küldöttségnél kell jelentkeznie, hanem az erre vonatkozó rendelet szerint eljáró hadikár felvevő bizottságnál, illetve községi bizottságnál.

Nagyvárad, 1917. évi január 29.

Rimler Károly s. k.
polgármester.

..HIREK..

A Kath. Kőr háborús délutánja.

A nagyváradai Katholikus Kőr vasárnap, február hó 4 én d. u. 5 órakor a Kőr Szent László-templomban a nagyváradai Katholikus Nővédő Egyesület aya- és csecsemővédő intézetének gondozásában álló hadiárva és hadbavonultak családtagjai javára háborús délutánt rendez. Az ünnepély műsora rendkívül érdekes és változatos, úgy hogy a városban méltán kell érdeklődést a legszélesebb körökben.

A részletes műsor a következő:

1. Grieg: F dur szonáta. Hegedűn előadja Ambrózy Irén urleány, zongorán kíséri Vucskics O tóné urasszony.
2. Műdalok Éneklők: Tóth Boriska urleány. Zongorán kíséri Resch Mihály sz. e. kardgy.
3. Háború és világnézet. Ünnepi beszéd. Tartja dr Vucskics Gyula prépost-kanonok.

4 a) Vieuxtemps: Andante. b) Kubelik: Sérénade. Hegedűn előadja Ambrózy Irén urleány. Zongorán kiséri Vuoskics Otóné urasszony.

5 A magyar király Költemény Kiss Menyhértől. Szavalja Szabó Erásike urleány.

6. Révfy—Lendvai: a) Az olasz mezőkön. b) Orjáraton. c) Tétre jön a tavasz. Háborús dalok. Eszki Bihari Sándor, a Szigligeti színház művésze. Zongorán kiséri Rosch Mihály sz. e. karnagy.

Balépési díj nincs. Adományokat az anya és csecsemővédelem javára köszönettel fogadnak és hírlap útján nyugtáznak. A fenntartott helyek a Kath. Kőr háznagyánál megválthatók.

Az előadást pontosan kezdik. A műsor pontjainál a termet sárva tartják.

* **Gyertyaszentelő Beldegaszszony ünnepe.** Kettős jelentőségű ünnepe van ma a katolikus egyháznak. Emlékeztet a kis Jézusra, akit az őss Simeon karjaira vett a világ világosságának nevezett. Emlékeztet ez az ünnep az alázatosságot Szt. Anyára, aki e napon a szegények két galambját ajánlotta fel. Gyertyát szentelvek e napon a templomokban a szolozsmát énekelve hordják körül a templomban, dicsőítve az Üdvözítőt, aki világosság a népek felvilágosítására.

Szombaton, Szent Balázs vértanu napján a szentelt gyertyákkal balázsolás lesz a templomokban.

A mai ünnep alkalmából a templomokban ünnepélyes istentiszteletek lesznek a szokott időben.

* **IV. Károly király köszönete a debreceni kath. hadiárva háznak.** A debreceni „Zita“ kath. hadiárva ház elnöksége — december 17 én tartott választmányi üléséből — hódolatteljes tisztelettel üdvözölte királyunkat trónralépése alkalmából. Domahidy Elemér főispán — a m. kir. belügyminiszter folyó hó 19 én 1863. eln. sz. leirata szerint — arról értesítette a hadiárva ház elnökségét, hogy ő oszárzi és apostoli királyi felsége a Zita hadiárva házat fenntartó egyesületnek a trónralépés alkalmából előterjesztett hódolatáért legkegyelmesebben szives köszönetét nyilvánítani méltóztatott.

* **A kassai püspök üdvözlése.** Fischer—Colbric Agost dr kassai püspök, belső titkos tanácsost legfelső kitüntetésé alkalmával sok ezer híve és tisztelője üdvözölte. Fischer püspöknek üdvözlését küldte gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök, Lányi József tinini püspök és Kolányi Ferenc praelatus, kanoak is.

* **Két affér a képviselőház mai ülésén.** A képviselőház mai ülésén Harkányi miniszter beszéde közben Sümegi Vilmos többször közbeszólt. A közbeszólásra Hantos Elemér mindig reflektált, mire Sümegi ingerülten ezt kiáltotta feléje:

— Én nem ülök bankokban!

Hantos Elemér: Igen, mert maga seftel!

E megjegyzés miatt Sümegi Vilmos Hantos klemértől lovagias elégtételt kért. Sümegi Vilmosnak a mai nap folyamán Beck Lajossal is lovagias ügye támadt egy folyosói összaszólközésből kifolyólag. A segédek Beck részéről Justh János és Lächne Hugó. Sümegi részéről: Lovász Márton és Zboray Miklós, az ügyet béké-

sen intésték el. Ugyanezek békés elintőzést nyert a Sümegi—Hantos affér is.

* **Elemér Ferenc felépült.** A város kitűnő katonai tanácsosa, aki a háboru alatt minden képzelőtelet felülhaladó munkát végzett a hadseregnek jelentékeny előnyöket szerzett értékes munkájával, a múlt héten súlyosan megbetegedett. Láz, tüdőesucshurut és bélbántalmak léptek fel nála, úgy hogy orvosai nyugalmat ajánlottak neki. Hiába protegált ellene, betegsége lefejtette. Erős szervezete azonban győzött a betegségen, tegnap — jellehet, csak rekonvalescens — megjelent hivatalában s azt átvette. Fogalmazója: Báthory László is beteg, jobbkeze: Buhl Emil kidőlt mellőle, ezek 6 dolgozik tovább a nagy évi érdekében nagy lelki erejével.

* **Signum Laudis — Beöthy Lajosnak.** A királyi Biharmegye katonai szolgálót teljesítő árvasszéki tölőkének, Beöthy Lajosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésekép a Signum Laudis adományozta.

* **Apponyi fiát besorozták.** Az egyesült függatlenségi és 48-as párt elnöke, gróf Apponyi Albertnak fiát katonának besorozták. A fiatal Apponyi György gróf boldogan hagyta el a sorozóbizottság termét, sietett haza és lelkesedve újságola:

— Apám, végre katona vagyok!

— Te most azt hiszed fiam, — mondta az apja, — hogy az átánt dolga el van intézve...

* **A Kath. Népszövetség vetítőestélye.** Ma, pénteken, az ünnep délutánján este 5 órakor vetítő előadást rendez a Kath. Népszövetség a Kath. Kőr Szent László-teremben. Az estélyen gyönyörű mozgóképeket mutatnak be. A műsor a következő:

- Háborús híradó.
- A varázsfonál.
- Párbajozó asszonyok. (Humoros.)
- A békeangyal. (Műkép.)
- Rogéyes tájak. (Téma.)
- A 30 éves háboru hőse. (Katonai dráma.)
- Megkerült gyémántgomb. (Humoros.)
- A besugó eseléd. (Humoros.)

Balépti díj a Népszövetség és a Kath. Kőr tagjai és hozzátartozóik részére személyenként 20 fillér.

* **Elfogták a nyárlói posta kirabolót.** Mint annakidején a Tiszántúl megírta, az elmúlt év október 18-án Nyárló biharmegyei községben a postahivatalt kirabolták. Felforgattak mindent a hivatalban a betörők s 1652 koronát elraboltak. A rablók kézrekerítésére megindult a nyomozás, de, mint a következmények mutatják, a nyomozás téves uton indult meg s már azt hitték, hogy nem sikerül a gasembereket kézrekeríteni. Most Dóra Béla osendőrőrmester, aki buzgó működésének és szakértelmének már többször adta tanubizonyosságát, elfogott egy négy cigányból álló dízes társaságot, akiknél 4150 K készpénzt talált. A vallatásnál a cigányok beismerték, hogy ők rabolták ki a nyárlói postát s részletesen elmondták, hogy hatoltak be a postahelyiségbe, hogy törték fel a pénzzekrényt s miként vitték ki a pénztárt. A osendőrség szigoru őrizetbe vette a cigányokat s a nyomozás befejezése után beszállítják a nagyváradi kir. ügyészséghez.

* **A Nagyváradi Takarékpénztár** február 11 én tartja 70. évi közgyűlését, amelyen beszámol harmadik háborus évi működéséről s ezzel ismét alkalmat nyújt részvényeseinek, hogy meggyőződést szerezzenek arról a nagy és hasznos működésről, melyet ez a régi országosan ismert és szakörökben is nagy tekintélynek örvendő pénztár közgazdasági életünk javára kifejt. A régi kipróbált szolid elvek az intézet vezetésében, a körültekintő s a köz érdekeit is mindég szem előtt tartó működés alapjai a feltétlen bizalomnak s amelyek folyton fokozódó elismerést és tekintélyt biztosítottak a Nagyváradi Takarékpénztárnak és a legnehezebb időkben is megóvták nemcsak minden megrázkódtatástól, hanem a fejlődés útján vitték előre az intézetet. Ezt tapasztaljuk a mostani vészes időkben is, amikor az intézet ügyei mellett oly hazafias szolgálásokat tett a Nagyváradi Takarékpénztár a köznek is. Az elmúlt évben vezérigazgató változás volt az intézetben, de ismerve az új vezérigazgató: Horváth Árpád buzgó tevékenységgel párosult kiváló képességeit, szaktudását, bizton hisszük, hogy új sikerrel gazdagítja azt az eredményekben bővelkedő tevékenységet, amelylyel kiváló elődei megvetették az intézet erős alapjait Nagyvárad ezen legrégebb és legtekintélyesebb pénztárának és megszerezték az országos elismerést és bizalmat.

* **Jótevény adomány.** Jzv. Löfkovits Samuné szül. Weisz Paula elhalálása alkalmából gyermekei: Lévay József, dr Lévay Lajos, dr Lévay Béla, Löfkovits Róssi, Gizl és Lipót a hadbavonultak özvegyei és árváinak segélyezésére 500 koronát adományozott Dr. Csiffra Kálmán főispán kezehez vallaskülönbség nélkül való felosztására.

* **Hősi halált halt kispap.** Egerből írják: Schaub István hadapródjelölt, aki 1915. tavaszán az egeri szemináriumból vonult be katonának, 1916. évi október 1 én Jasiainowban, Brodi mellett egy rohamra vezetett bator csapatnak élén fejlődés következtében hősi halált halt.

* **Bóra Jenő elítéltek.** Budapestről jelentik: A honvéd hadosztálybírósság Bóra Jenő vezérhadbíró ügyében meghozta ítéletét. A bíróság büntőnek mondta ki ajándékoknak szolgálati ügyben való elfogadásában, amit az által követett el, hogy Polgár Gyulától 1911 től 1914. évig összesen 33 000 koronát fogadott el. Ezért a bíróság 8 havi súlyosított börtönre ítéli, a melyet azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet rangjának elvesztését és érdemjeleitől való megfosztását is ki mondja.

* **A városi nyilvános könyvtár gyűlése.** A városi könyvtárbizottság folyó évi február 5 én délután 4 órakor a városi könyvtár olvasótermében rendezte gyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentések. 2. Intézkedés a nagy államsegély elnyerésére. 3. Intézkedés a vasárványok beszállítása iránt. 4. A Szigligeti Társaság megkeresése Szigligeti szoba felállítására és berendezésére. 5. Könyvtári segédor fizetésének rendezése. 6. Könyvtár évi jelentése. 7. Pénztáros számadás. 8. Jövő évi költségvetés elkészítése. 9. Jelentés a befolyt díjakról. 10. Letartóvisgáló bizottság kiküldése. Nagyvárad, 1917 február hó 1 én. dr Thury László biz. elnök.

*** Az 1872—1891 közt született népfelkelők újabb sorozása.** Budapestről jelentik: A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki az 1872—1891 között születettek pótszemléje és sorozása ügyében. E rendelet folyamán a főváros hirdményt bocsátott ki, mely szerint a népfelkelők sorozása február 26-tól március 19-ig fog megtörténni. A rendelet szerint az összes felmentett tiszték is kötelesek összeírni lapjukat kiállítani.

*** A királyné huszárezrede.** A király a következő legfelsőbb kérésre bocsátotta ki:

Kedves Hítvesszem! Az a meleg részvétel, amelyet Felsőged derék védőerőmmel, annak harcaival és győzelmeivel, örömeivel és szenvedéseivel szemben tanúsított, arra indít, hogy Felsőgedet, aki mint igazi katonafeleség a súlyos háborús időben példás módon áll mellettem, különleg is közelebb juttassam derék harcosaimhoz. Kinevezem eanél fogva Felsőgedet bevált 16. számú huszárezredem ezredes-tulajdonosává. Összes vitéz csapataim Felsőged kinevezésében lássák új bizonyítékát hálás hajlandóságomnak és mint eddig, tartsanak ki állhatatosan, bizva a Mindenhatóban és igazságos ügyünkben.

Baden, 1917. január 29.

Károly s. k.

*** Kinek kell felvidéki munkás?** A m. kir. Földművelésügyi Miniszter folyó évi 30448/VI—1—1917. számú rendelete folytán az érdekelte gazdaközösség tudomására hozzuk, hogy a felvidéki földművelési kirendeltség területén nagyobb számban vannak oly mezőgazdasági munkások, akik néhány hónapra hónapszámosként más vidékre is hajlandók elszerezni. Amennyiben ezen munkásokat szerződésrel kívánják, úgy annál is inkább lépjenek azonnal a szolnai miniszteri kirendeltséggel érintkezésbe, mert azok elszerezésére csakis folyó évi március hó 15-ig nyílik alkalom. Biharvármegye gazdasági munkabizottsága. Ravazdy.

*** Verner Kálmáné gyászja.** A múlt hónap 29-én nagy részvét mellett temették el Gyulán dr. Márky Sándor egyetemi tanár édesanyját. A megboldogultban Verner Kálmáné Biharvármegye árvászéke elnökeinek neje édesanyját gyászolja.

*** A Polgári takaré- és segélyszövetkezet 19. évtársulatának törzsbetétjei a ráeső osztalékkal együtt a hó 29-től kezdve kifizettetnek.**

*** Magánfőző iskola Olasziban.** Február hó 1-én magán urinázai főzőiskola nyílik, hol urileányok a mai háborús főzésben oktatást nyernek. Egy kurzus három hónapig tart, tandíj 10 kor havonta. Tanítás kívánatra német nyelven is folyhat. Bőrszatók Uri-utca 15. II. em. 1. ajtó, mindennap délelőtt 9—12-ig, hol felvilágosítást is lehet nyerni. A mai időben annyira hasznos iskolára külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

*** Poloskairtó MOKIN biztos szer.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskisbonyán Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-utca 7/B.

*** Ertesítés.** A nagyvárad Hitelbank Rt. Takaré- és Segélyszövetkezet XII. ik évtársulatának kifizetési f. hó 15-én megkezdődtek.

*** Eladó ház.** A város közepén magas földszintes, adómentes ház, mely áll 4 szobás, 3 szobás, 2 és 1 szobás modern, fürdőszobás lakásokból, gyümölcsös kerttel, kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Értekezhetni dr. Kádár ügyvédnél Nagypiacotér, (Andrényipalota.)

*** Egy jobb szárazdada ki főzéshez is ért magasabb fizetéssel felvétetik egy pólyás és egy 2 éves kisleány mellé. Érdeklődni lehet Komlós testvéraknál, üveg ület Zöldfa-utca 13.**

*** Megfagyott szélől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehérítésére gyors és biztos hatása a Harmattaj crème és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utca 7/B. Telefon 13—02.**

Cukorka eladás. Aszódi Mihály üzletében. Főüzlet Kossuth-utca 53. palota. Fiók: Csokoládé Király Rákóczi-ut. Pásztorok, Borok herceg Wladisengrätz tokai pincéből. Andrény Arad, Domay Arad és Paluzayai Pozsony mind nemes fajta borok. Friss déli-gyümölcs, dió, malagaszőlő, krach mandula gardinetnek. Friss szaloncukorka, összes létező likőrök, szilvórium, rum, seprő és törköly-pálinkák. Finom valódi konyak. Zamatos teák és kiváló finom Aszódi 8 féle zamatú pörköltkávái készen darálva. Kugler Garbaud bonbonok főraktára. Főüzlet telefon 635. Fióküzlet telefon 610.

*** Késhőség, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatása a Farkas féle hurut szelotke. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utca 7/B. Tejkonzerv is kapható.**

*** Világításra 65 voltos dinamó kapcsolótábla, benzinnotor aku autótor eladó Kertész-utca 22 Varga.**

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszoba s egyéb mellékhelyiségekkel 1917 május 1-re értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.

Több ház forgalmas helyen eladó. Bővebbet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi banknál, Rimanóczy-utca 6. szám.

Kiadó legelő. Dusafalva határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérebeadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Szent László-tér 10 sz. alatt levő házuokban udvari kávéház helyiségei 1917 május 1-jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Moskovits r.-t. irodájában.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Mire megvénülünk. A törvényszék előt vádlotként állott tegnap Máty Illés köröslőről öreg orv. Azzal vádolta az ügyész, hogy Sturm Jánossal összejátésva Máty Jarmilást, a fiát bejelentették, hogy hadba vonult, így elváltan élő felesége felvette a hadiságélyt, amelyből az öreg 4 koronát kapott. Szerecs Barna elnök megkérdezte az öreget:

— Hány éves?

— Nem tudom, motyogta az öreg, már elfelejtettem.

Azán kiderült, hogy 95 éves, s erélyesen tagadta a vádat. Nem emlékszik a emire, elfelejtette az egészet.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori

Péntek délután: Csokoládé katona.

Péntek este: Obsitos.

Szombat délután: Nebántsvirág. (Vajnovszky Vilma felléptével.)

Szombat este: Asszonyfaló.

Vasárnap délután: Négy a kislány.

Vasárnap este: Mágna Miska.

Krudy, a francia arcfesték és a németek.

A Magyarország szerdai számában a mélabus Krudy Gyula a Velencei Kalmár pesti előadásáról morfondizálva megállapítja, hogy a francia arcfesték elfogyott, a német festék rosz mérges és petyhüdtté teszi az arcot. Ezért olyan roszképűek a Nemzeti Színház női szereplői. És a leleplezés szöveget ütött a fejünkbe, mi ugyanis a német vegyi iparról hallottunk már valamit. Megkérdeztük Zsigmondy Annát, Kovács Mártát, H. Körösy Jucit, Kassics Istvert, Sik Rezsőt, Tóth Elekot, Szigeti Jenőt, Dózsa Istvánt a főképp Erdélyi Miklóst. Válaszuk a következő:

— Francia festéket magyar színész sose használt. Mi német festéket használtunk mindig s az kitűnő és kifogástalan. Minden festék hosszas használat után petyhüdtté teszi a bőrt, de nem ártalmas. A német arcfesték a legjobb a világon.

Ramminger István színházi fodrász ki-egésztette a következőkkel:

— A német arcfestéket Finsisen találta fel a találmánya a legjobb.

A német ipar reno néja megkivánja e tévedés helyreigazítását.

A mai előadások. Ma, pénteken délután A csokoládékatona, Strauss operettje kerül színpadra a Szigligeti-színházban, este pedig Bakonyi—Kálmán kiváló daljátéka: Az obsitos kerül színre Sz. Zsigmondy Annával és Bihari Sándorral a főbb szerepekben.

Az Asszonyfaló. Eysler híres, nagy-sikerű operettje az asszonyfaló szombaton este ismét színre kerül Nagyváradon, még pedig teljesen új rendezésben, ami garanzálja, hogy a pompás darabnak az eddiginél is sokkal nagyobb sikere lesz. A bécsi és budapesti színházaknak állandó műsordarabja ez a remek, sok száz előadást ért operett, bizonyos, hogy a nagyváradai közönség annyival is inkább meg fogja tölteni a színházat, mert az előadás jóval részben a katonák hátramaradottainak segítésére fordítják.

Négy a kislány. Kacagtató délutánja lesz a színház vasárnap délutáni közönségének, amidőn is a Négy a kislány című nagy sikerű parodisztikus operettet adják elő az eddigi pompás szereposztásban. — Vasárnap este Mágna Miska kerül színre Bihari Sándorral a címszerepben.

Nebántsvirág. Azok között a szindarabok között, amelyek örök életre születtek, első helyen áll a Nebántsvirág operettje, amelyet szombaton délután hoz színpadra a Szigligeti színház. Vajnovszky Vilma, a bájos fiatal művésznő fogja a címszerepet, Nitouchs híresszony szerepét alakítani, akinek kedves egyéniségéhez oszidlatosan illik a pajkos zárdanövendék szerepe, hanja pedig gyönyörűen érvényesül Hervé örökzép melódiáiban.

Főszerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Feloldó szerkesztő:

Dr. PAPP KÁROLY

Vásári árjegyzék:

	Árak	Forgalom
Tiszta búza	K 41.50	mm.
Rozs	33.50	"
Árpa	33.—	"
Zab	40.—	"
Tengeri	30.—	"
Burgonya	26.—	"
Borsó	1.40	"
Lencse	1.40	"
Bab	—76	"
Köleskása	2.00	"

Liszt.

Láng	K 1.06
Zsemlye	—70
Fehér kenyér	—54
Barna kenyér	—50

Takarmányféle.

Széna fuvarral 100 kg. ként	K 30-36.—
Szalma	8-10.—
Alom szalma fuvarral 100 kg.ként	5-6.—
Zsupszalma	—
Lucerna v. lóhere	32-40.—

Tüzifa.

Bükk ürkt. fuvarral	K 29.—
Tölgy	29.—
Cser	31.—

Vegyesek.

Marhabús I. osztályu	K 8-7 80
Ó bor literje	6 —
Uj bor	4.—
Szilvapálinka literje	8-10.—
Szesz literje	8-10.—
Mész mm. ként	26-30.—
Burgonya kg. ként	26 30
Szalonna kg. ként	9-60
Verezhagyma	0 85
Fokhagyma	5-6
Barnakenyér	0 25
Szalonna, nyers friss	9-60
Borsó kg. ként	1-40
Bab	0 76
Köleskása kg. ként	2.—

Jóságok. — Szarvasmarhaféle:

	Árak K-ban	Forgalom
II. oszt. jármeszkör	3000-6000	40 drb
III.	2000-3000	82 "
Vágómarha élőszul kilója	4.00-4.50	146 "
Fejőstehén	800-2600	120 "
Vágótehén kilóként	3.50-4.—	90 "
1 éves üszörborjú	600-800	10 "
Ökörborjú	400-800	12 "
Vereborjú kilóként	3-3.20	6 "
Birka és kecske	—	—
Bárány párja	200	—

Lovak:

1 pár kocsiló	K 3000-6000
1 " igásló I. oszt.	2000-4000
1 " " II. "	1600-3000
1 " " III. "	800-2000
1 drb 1 éves csikó	400-800

Forgalom volt 250.

Sertések élőszul kilója:

Malac párja	K 220-640
1 éves sertések párja	400-700
2	500-800
1 drb hasas koca	600-1000

Falkássertések:

Forgalom sertés kból: Süllő	20 drb
Hízott 240-300 kgr.	K 6-80 15 "
Felbízott 100-160 " drb	22 " 6 30 "
Vegyeskocnyú	8. 16 "
Malacféle	40 "
1 és 2 évesek	40 "
Tenyészkocak	35 "

90 kilón felüli hízott sertéseknél a vételár jaronként 45 tucét és 4 százalék levonása mellett fizetendő.

Felbízás egyenlő éves, forgalom alig valamit, árak tartottak. A katonaság lovakat vásárolt jó árban.

VIGADÓ mozgószínház

Pénteken
Az amatőr
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgószínház

Pénteken
A fogadás
történet 3 felv.

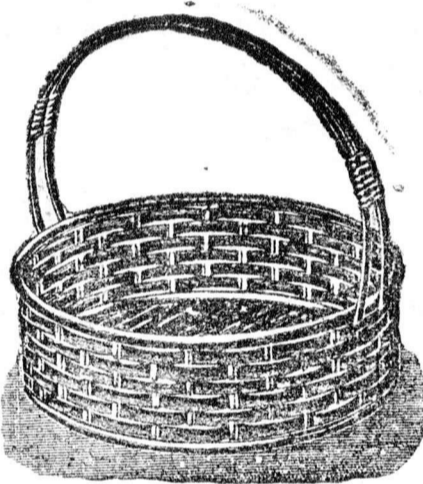
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLO mozgószínház

Pénteken
A világ vége
regény 5 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék:

China ezüst kenyér kosár fogóval	4 K
China ezüst cukor tartó fogóval	4 K
China ezüst vaj tartó fogóval	4 K
China ezüst cukor kosár fogóval	4 K
China ezüst gyümölcs állvány tálal.	4 K
China ezüst dobányzó készlet tálal.	4 K
China ezüst gyümölcs kosár színezve	4 K
Alpaca torta állvány majolika betéttel	4 K
Alpaca kenyér kosár majolika betéttel	4 K
China ezüst talpas gyümölcs állvány	10 K
China ezüst talpas állvány színes üveggel	5 K
Majolika vizes kancsó színezve	5 K
Majolika térszál tál 6 tányérral színezve	5 K
Majolika virágváza roccoco színezve	5 K
Likőr készlet tálal. aranyozva 6személy.	4 K
Vizes készlet színes aranyozással 6személy.	4 K
Boros készlet színes aranyozással 6személy.	4 K
Sörös készlet színes aranyozással 6személy.	4 K
Mosdó készlet fayence színes felszerelve	10 K
Gyermek mosdó készlet színes felszerelve	10 K
Cigaretta ezüst készlet felszerelve	10 K
Fűszer készlet felszerelve állvánnyal	10 K
Téskészlet színes aranyozással 6 sz.	12 K
Kávészlet színes aranyozással 6 sz.	12 K
Mocca készlet színes aranyozással 6 sz.	12 K
Ebdlő készlet színes aranyozással 6 sz.	80 K
Ebdlő kész. sz. aranyozással Roccoco 6 sz.	40 K
Ebdlő kész. sz. aranyozással Roccoco 12 sz.	80 K

Evőeszközök, kávé felszerelések, vendéglői berendezések.

Répkerepezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passagye.

Ma pénteken

AZ

AMATÖR

detektív komédia 4 felv.

A főszerepben:

Ernst Reicher mint Stuardt Webs.

AZ ANYAI SZIV

dráma 3 felvonásban.

Sasa mester

Ma pénteken az előadások d. u.

3 órákor kezdődnek.

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD
RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27-28, 29-35, 36-39, 40-48.
Ár: 14.-, 16.70, 19.40, 24.-K.

DETAIL

ENGROS

R. u. R. Reservespítal in Nagy-Várad

A csász. és kir. csapatkórházban irodakezelők és nap-számosnők felvétetnek. Jelentkezni lehet ezen kórházban I. em. 34. számú ajtó.

ŐR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezhetni a gondnoki irodában. Sas-passage 24 számú lépcső.

Eladó olcsón 500.000 darab téglát. Értelkezhetni a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibank részvénytársaságánál Rimanócy-utca 6.

Vas és rézágak

afrikai és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

IZSÁK LIDIA

elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
előtében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgietű színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

1 kg. jó minőségű CSOKOLÁDÉ

!! 1 dobozban 40 tábla !!

K 19.50.

ASZÓDI MIHÁLY

Kossuth-utca.

Viszont eladóknak árkedvezmény.

Vegyünk Osztályosjegyet az új főelárusítónál az **Ujvárosi takarékpénztár r.-t.-nál** Szent László-tér 5. Telefon 994.

A VI ik osztály huzása február 14-től március 13-ig tart, amely alkalommal 33 ezer nyereség 10 millió 555.000 korona összegben huzatik ki.

A kedveltebb számokból még néhány napig a következők kaphatók: 94315-től 64325, 92106-tól 92123 és 88513-tól 88523 sorszámig.

Meghívó.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet f. év február hó 11-én délután 4 órakor saját helyiségében (Szilágyi Dezső-utca 5. sz. a.) tartja a II. évtársulat felszámoló és az V. évtársulat megalakuló

rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt tagokat ezennel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a feloszló II. évtársulat üzlet eredményéről.
2. A II. évtársulat zárómérlegének megállapítása, a nyereség felosztása, kapcsolatosan a felosztvány megadása.
3. Alapszabály módosítása.
4. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megválasztott helyének betöltése.
5. A közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az előkezdéshez írásbelileg előterjesztett esetleges indítványok.
6. Az V. évtársulat megalakítása.

JEGYZET: A tagok névsora és a mérleg, betekintésre a hivatalos helyiségben kifüggesztvők.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban egy csemegeüzletnek kiválóan alkalmas

üzlethelyiség

március hó 1-re kiadó.

Értelkezni lehet a házmester-nél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3 ik szám alatt.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. rövidabb-hosszabb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és száraz pincék, istállók, kocsiszínnek is állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ. beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1498

Ingtatlanok eladása és vétele.

Intézetünknel ház- és egyéb ingatlanok eladása és vétele céljában több bejelentés történt. Felhívjuk tehát azokat, akik házáig vagy más ingatlan

venni vagy eladni

akarnak, hogy ebbeli szándékukat intézetünknel haladéktalanul

jelentsék be,

mert kitűnő összeköttetésünknel fogva ez igényeket a leggyorsabban és legkedvezőbbben ki tudjuk elégíteni

Az ingatlan átadások lebonyolítása érdekében szükség esetén előnyös kölcsönökről is gondoskodunk.

Ujvárosi Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Szent-László-tér 5.

Meghívó.

A Nagyváradi Takarékpénztár

70-ik évi közgyűlését

1917. február hó 11-én d. e. 10 1/2 órakor tartja saját helyiségében, melyre a tisztelt részvényeseket ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916-ik üzleti év eredményéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1916. évi zárszámadások megvizsgálásáról, a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal és felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 26. és 35. §-ai értelmében 7 igazgatósági- és 4 felügyelő-bizottsági tag választása 3 évi időtartamra és a 40. §. értelmében kilépő 6 váltóbíró, s a választás folytán megüresedő váltó-

biráló tisztség betöltése 3 évi — illetve megfelelő évi — időtartamra.
4. Az igazgatóság jelentése a nyugdíjalap állásáról.
A mérleg eredeti példánya folyó évi február hó 3-tól az üzleti helyiségben a részvényesek által megtekinthető.
Nagyvárad, 1917 január hó 26.

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 15. és 16. §-aiból:

Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább 25 olyan részvényesnek kell jelen lenni, kik az alaptőkének legalább egy negyed részét képviselik.
Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére iratott, szelvényeivel együtt letenni, hol az őt illető szavazat mennyiségéről tértívenyt kap.

Hatóságoktól, vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól kiadott letéti igazolványok, az eredeti részvények helyett a közgyűlésben részvételi jogot adó letét gyanánt fogadtnak el.

Egy tulajdonos nevére szóló részvényekről csak egyetlen tértíveny adható ki.

A Nagyváradi Takarékpénztár zárszámadása az 1916-ik évről.

VAGYON				Mérleg-számla.				TEHER			
	Kor.	f.		Kor.	f.		Kor.	f.		Kor.	f.
Pénztári készlet, bankgíró és postatakarékpénztár			422609	03	Részvénytőke					4800000	—
Pénzintézeteknél elhelyezett tőke			96159	57	Alapok:						
Váltókölcson			12659069	—	Tartalék alap	599930	58				
Jelzálogkölcson			8143464	35	Jubileumi alap	10000	—				
Törlesztéses jelzálogkölcson			816372	06	Érték csökkenési alap	10000	—				
Előleg-kölcson			53543	73	Nyugdíj alap	244751	56	864682	14		
Adósok folyószámlája			4499725	57	Betétek könyvecskékre	19585053	28				
Hadikölcson lombard adósok			5719684	50	Betétek folyószámlára	3852734	67	23437787	95		
Értékpapírok függő kamatokkal			4505265	17	Engedményezett jelzálogkölcsonok			2336203	91		
Pénzintézeti központ üzletrész			17600	—	Hitelezők			2291026	25		
Társasági ház			262061	10	Hadikölcson lombard hitelezők			1163353	—		
Ingatlanok			800221	56	Visszleszámitolás			2698076	02		
Egyéb követelések és előre fizetett kamatok			62266	45	Egyéb tartozások és előre felvett kamatok			158470	67		
Felszerelés teljesen leírva					Folyó évi nyereség			308442	15		
			38058042	09				38058042	09		

VESZTESÉG

Nyereség- és veszteség-számla.

NYERESÉG

	Kor.	f.		Kor.	f.			
Betét kamat			879230	66	Kamatok	1888547	62	
Betét 10 %-os kamatadó			87923	07	Értékpapír kamat	220715	85	
Különféle kamatok			494466	05	Jutalékok és egyéb jövedelmek	57594	27	
Tiszti fizetések, üzleti és kezelési költségek			121416	36	Leírt követelésekből befolyt	3401	35	
Adó és illetékek			111956	36	Ingatlanok tiszta jövedelme	26019	71	
Leírások			135968	35				
Értékpapír árfolyam különbözet			56875	80				
Folyó évi nyereség			308442	15				
			2196278	80			2196278	80

Horváth Árpád
vezérigazgató.

Nagyvárad, 1916. december 31.

Cserey Dezső
cégevezető főkönyvelő

AZ IGAZGATÓSÁG:

dr. Hoványi Géza
elnök.

Fényes Manó, Frankó Endre, Gellért László,
dr. Hoványi Gyula, Huzella Gyula.

dr. Szemes Ferencz
cégevezető főtitkár.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Böszörményi Géza, dr. Gyöngyössy István,
dr. Medvigy Gábor, Szödényi Nándor.